

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Deo reddenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Quidquid nunc parvipendendo transimus, palpando tegimus, dissimulando negligimus; quanto illic cruciata vindex flamma consumet! S. Bern. serm. de eo, quod legitur Job. 5. 19.

Anno 1584. Bolsani missi in montes metallici fossore cum suis quisque lampadibus, ut solent. Eorum incautior unus lampadis mucum projecit in sulphuris venam; & ita incendit montem; ut socios omnes repentinum hoc incendium suffocaverit; mons ipse biennium

fermè arserit. Parva saepe scintilla. Drexelius aurifod. c. 2.

Ferunt urbem nobilem obsessam ab hostibus non prius captam, quam emissus dolò ab hostibus lepuleulus, cum ad urbis portas accurreret, à portæ custodibus apertò tantisper portæ minoris aditu, admissus est. Quà occasione usi hostes, alii ex aliis in portam illam irruerunt, urbe deinde totà potiti. Nadasi in sexto mensis amor, div.

TITULUS XLV. CURIOSITAS.

Motiva eam vitandi.

Totus propter aspectum captivus factus est. Gen. 34. 2. S. Chryl. hom. 59. de Emor filio Sychem. Oculus sit animæ fenestra, speculum sit mentis, sit lumen corporis, membrorum dux sit; non introitus vitiorum. S. Chrysol. f. 139.

Gravis, ac vehemens est proditor, oculus vagus, æque distractus. S. Ephrem. Pagan. 37.

Mens oculis tanquam fenestris utitur. Laetantius lib. de opificio Dei.

Non humiliter; neque constanter, ut debuit, ingressus est; & fortasse ideo corruit; quoniam, non ut pugnaret, sed ut finem videret, accessit. S. Laur. Just. de triumph. c. 8. de Petro.

Si porta oculorum bene munita fuerit, tota illa interior civitas cordis nostri ab assultu vitiorum quieta erit. Hugo à S. Victore in Plal. 13.

Vide plura tit. Oculus.

D.

TITULUS I. DEBITA.

§. I.

DEO reddenda.

Dimitte nobis debita. Matth. 6. 12. Quid debemus DEO, nisi imaginem, & similitudinem ejus servare illæsam? S. Chryl. hom. 9. c. 6. in Matth.

Cum non haberet, unde redderet. Matth. 8. 25. Si non habebat, unde redderet, cur respondet tanta cum fiducia: *Omnia reddam tibi?* utrumque verissimum est: non habet peccator, unde reddat; & potest cum fiducia maxima dicere, *omnia reddam tibi.* Non habet, unde reddat à se; habet, unde reddat à DEO. Non potest peccati debitum solvere pecuniâ propriâ, potest solvere pecuniâ, & mentis D. N. J. C. In seipsum si oculos conjiciat, nihil reperiet, quod pro peccato remittendo sit satis: si Christum Crucifixum intueatur, fidenter elamabit: Domine, omnia reddam tibi. Non reddam ex opibus meis; sed ex opulentissimis thesauris vulnerum Domini mei. Barradius t. 2. l. 10. c. 37. hic. D. 21. Pent.

Redde, quod debes. Matth. 18. 28. Nulla est omnino creatura, quæ, quod debet, non faciat; exceptò homine solò, & diabolò. Pro-

bat id deinde I. ab Angelis, & reliquis creaturis. S. Bonavent. f. 123. D. 22. Pent.

Duo debitores erant cuidam sceneratori. Luc. 7. 41. Non materialem sceneratori huic debemus pecuniam, sed meritum examina, æra virtutum; quarum meritum gravitatis pondere justitiæ specie, sonò confessionis, expeditur. Væ mihi! si non habuero, quod accepi. Aut quia difficile quisquam est, qui sceneratori huic integrum debitum possit exolvere. Nihil est, quod dignè DEO referre possimus. Quid enim referamus pro suscepta carnis injuria? Quid pro verberibus? quid pro Cruce? ubitu? sepultura? Væ mihi! si non dilexero. Reddamus ergò amorem pro debito, charitatem pro munere, gratiam pro sanguinis pretio. Plus enim diligit, cui donatur amplius. S. Ambr. lib. 6. hic.

Plura solvendi habet subsidia, qui DEO; quàm is, qui homini debet. Homo pecuniam pro pecuniâ reposcit, quæ non semper debitori præstò est, DEUS affectum exigit, qui in tua potestate est. Nemo pauper est, qui DEO debet; nisi qui seipsum pauperem fecerit. Etsi non habet, quæ vendat; habet, quæ solvat. Oratione,

tio, lacrymae, jejunia, debitoris boni census est. S. Ambr. lib. 2. de poenit. c. 8.

Etiam si mille mortes pro Christo pateremur; nē sic quidem satisfacere, aut debitum nostrum implere, possemus. Alius quippe est DEI, alius fervorum, sanguis; secundum dignitatem dico, non secundum substantiam. Jo. Climac. gr. 22.

Quid illi retribuemus pro omnibus, quae retribuit nobis? Quid illi pro malis meis, quae pertulit? quid pro bonis suis, quae contulit, referam? quid pro suscepta carne? quid pro alapis, opprobriis, flagellis, cruce, obitu, sepultura, rependam? Reddamus amorem pro debito. S. Paulinus ep. 4. ad Severum.

Ingentia debita labor solvit exiguus, quae vix consumpturus erat ardor aeternus. S. Caesarius hom. 1.

§. II.

Debita peccata sunt.

Dimittite nobis debita nostra. Matth. 6. 12. Et dimittite nobis peccata nostra, Luc. 11. 4. Quare post petitionem panis de venia peccatorum agitur? Resp. Fortunatus: bene, post escam quaesitam, postulat venia peccatorum; ut, qui DEI cibō pascitur, Deo vivat. In pane intelliguntur omnia temporalia ad vitam necessaria. Obtentis his homo ad peccatum adeo est proclivis, ut mox ei necesse sit veniam peccatorum petere. S. Thom. in Catena ex S. Chryl.

post subsidium cibi, petitur & venia delicti. S. Chryl. in Matth. 6. q. 16.

Decem millia valenta. Matth. 18. 24. Quantum interest inter centum denarios, & decem millia talenta; tantum & inter ea, quae nos in Dominum; & ea, quae alii in nos deliquerunt. S. Chryl. in Gen. hom. 27.

Et debitum dimisit ei. Matth. 18. 27. Quam facilis debitum remittit, qui tam iratus iussit venundari peccatorem. Iussit venundari, ut peteret veniam. Vexamur à Domino, ut ad poenitentiam alliciamur. S. Chryl. Rex caelestis non ex crudelitate iussit servum venundari, uxorem, & filios: sed quia incredibili curā illius devictus hac comminatione ad supplicandum, nē venderetur, adducebatur. Escob. t. 6. par. Chr. l. 2. §. 3.

Non curabant Sodomitae debita, neglexerunt quotidie. Neglectu crescente crevit debitum: repetitionis Chirographum auctum est, foenera peccati aucta sunt; factum est tempus repetitionis. Non habuerunt aliquid in promptu, quod redderent; non erant solvendo. Imperavit Dominus debiti, ut ipsi traderentur igni, & mulieres eorum, & filii eorum; & omnia, quae habuerunt, in satisfactionem cederent. S. Chryl. in Gen. serm. de Adam, & poenitentia.

Oculi sunt velut loculi solutionem debitum deducentes per lacrymas. S. Bonavent. in Pf. 118.

TITULUS II. DESIDERIA.

§. I.

Symbola, & similitudines.

Os meum aperit. Pf. 118. 131. Os cordis desiderium est: quod tunc ad amorem aperitur, quando supra modum ab homine desideratur. S. Thom. Vill. l. 3. Diliges Dom. &c.

Omnis labor hominis in ore ejus. Eccle. 6. 7. Os dicitur inhiatio desiderii: qui enim desiderat, quasi os aperit. Laborem igitur esse in ore, hoc est, laborare ad desiderii completionem. S. Bonav. hic.

Omnis, qui vult sibi aliquid praestari, in ardore est desiderii. Ipsum desiderium fitis est anima. S. Aug. in Pf. 62.

Hydropim spiritumaliter patitur, qui ardentem aliquid concupiscit. S. Laur. Just. in fasc. am. ap. 15.

Fames anima, desiderium est. Rich. à S. Vict. tr. de grad. char. p. 1. c. 2.

§. II.

Desideria dilata cruciant.

Ex Veteri.

Multiplicabo arumnas tuas. Gen. 3. 16. & conceptus tuos. Ex Hebraeo aliqui sic reddunt: Multiplicando multiplicabo an-

gustiam tuam, & conceptum tuum: angustia paries filios tuos. Ubi observat Oleaster; non in eo fuisse maledictam mulierem, quod multas proles paritura esset, (hoc enim in beneficii Dei numeratur) sed maledictionem, & poenam, illius futuram in modo parienti, & tempore conceptus. Deceverat enim DEUS, ait Oleaster, ut femina suscepto semine, & formato foetu, statim illum emitteret, & non gestaret in utero ad novem menses cum maxima molestia: ideo in poenam peccati multiplicavit tempus. Est mulier desideriorum mirè impatiens: quare cum DEUS maxime totam vellet, acerbiores non invenit dolores, quam ut eam res cupitae dilatione castigarent. Did. Niff. f. 5. D. 1. Quadr. §. 4.

Commota fuerant viscera ejus super fratre suo. Gen. 43. 30. Sept. torquebantur viscera ejus. S. Ambr. l. de Joseph. c. 10. torquebantur viscera ejus, quia complectendi ejus, quem desiderabat, libertas differebatur. Id. ib. gaudendum tibi potius, ex quo charissimum tuum Benjamin vides tamdiu desideratum. Ardentem se manifestare, illum amplectari, & osculari, cupiebat; sed eo contuit se, quia tempus opportunum id faciendi exspectabat.

Videns